

Säkerhet med preventivmedel

GRAVIDITETSSKYDD GUIDE	Antal graviditeter per 1000 kvinnor under första årets användning		OM PREVENTIVMEDLET	SÄRSKILDA FÖRHÅLLANDEN
	Vid PERFEKT användning*	Vid TYPISK användning*		
P-stav /	0,5	0,5	Avsett för alla flickor och kvinnor – även för dem som inte har fött barn. En 4 cm lång och 2 mm bred plaststav som förs in i underhuden på överarmen. Skyddar mot graviditet i upp till 3 år. Innehåller hormonet gestagen som påverkar sekretet i livmoderhalsen så att spermier inte kan tränga in. Gestagen påverkar dessutom livmoderslemhinnan så att den inte kan ta emot ett befruktat ägg.	Oregelbunden eller utebliven menstruation är de vanligaste biverkningarna. Sätts den in 1–5 dagar efter första blödningsdagen är kvinnan skyddad från första dagen. Kvinnan kan pröva effekten av p-stav genom att ta minipiller, eftersom de enbart innehåller gestagen också.
Hormon-spiral	2	2	Avsett för alla flickor och kvinnor – även för dem som inte har fött barn. En cirka 3 cm lång T-formad plaststav som placeras i livmodern. Skyddar mot graviditet i upp till 5 år (beroende på fabrikat och typ). Innehåller hormonet gestagen – fungerar på samma sätt som p-staven.	Kan ge oregelbundna blödningar i upp till 6 månader, men därefter minskar blödningsmängden hos de flesta. Menstruationen upphör helt hos 1 av 5 kvinnor. Sätts in 5–7 dagar efter första blödningsdagen.
Koppar-spiral	6	8	En cirka 3 cm lång T-formad plaststav med ett tunt lager koppar som placeras i livmodern. Skyddar mot graviditet i upp till 5 år. Innehåller inga hormoner. Kopparn förstör spermernas förmåga att befrukta ägget. Påverkar inte menstruationscykeln.	Ger ofta kraftigare och mer långvariga menstruationer och menstruationssmärter. En viss ökad risk för äggledarinflammation och passar därför mindre bra för kvinnor med olika sexpartner. Sätts in 5–7 dagar efter första blödningsdagen.
P-pille	3	90	Skyddar mot graviditet om pillren tas vid samma tidpunkt varje dag. Tas en gång per dag i 21 dagar och därefter görs ett uppehåll på 7 dagar, varpå en blödning uppstår. Innehåller hormonerna gestagen och östrogen. Förhindrar ägglossning, gör sekretet i livmoderhalsen ogenomträngligt och förändrar livmoderslemhinnan, så att ett befruktat ägg inte kan fästa.	P-piller förknippas med risk för blodpropp, eftersom de innehåller östrogen. Riskprofilerna och biverkningarna ser olika ut beroende på vilken typ av piller som väljs. Läkemedelsverket rekommenderar andra generationens p-piller som förstahandsval därför att de medför en lägre risk för blodpropp. Det är möjligt och ofarligt att hoppa över pauserna. Blödningarna är i regel mindre än normalt. Det första p-pillret tas på menstruationen första dag.
P-ring	3	90	En mjuk och böjlig ring som placeras av användaren själv djupt inne i slidan. Används i 21 dagar och tas sedan ut i 7 dagar, då kvinnan får en blödning. En ny ring sätts in varje månad. Innehåller hormonerna gestagen och östrogen – fungerar på samma sätt som p-piller.	Jämfört med p-piller är risken för blodpropp dubbelt så stor med p-ring. Den första ringen sätts in på menstruationens första dag. Det är möjligt och ofarligt att hoppa över pauserna. Ringen kan tas ut under kortare perioder (upp till 3 timmar) utan att den skyddande effekten försvinner.
Kondom**	20	180	Kondom är det enda preventivmedlet som skyddar mot könssjukdomar, men kondom ger mindre skydd mot graviditet än andra typer av preventivmedel. De flesta består av latex.	Allergi mot latex kan förekomma. I så fall kan latexfria kondomer användas. Användning av kondomer med passerat hållbarhetsdatum minskar graviditetsskyddet eftersom kondomen kan gå sönder.

* Användarfel kan vara felaktig användning av metoden eller att glömma metoden. ** Kondom till män.

Denna guide är baserad på följande källa och reviderad av:

1. minprævention.dk. 2. Louise Højer Rom, 1. reservelæge Gynækologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital